

REVIZE HRANIC ÚZEMÍ PLOŠNÉ PAMÁTKOVÉ OCHRANY (PR, PZ) A OCHRANNÝCH PÁSEM

---

6. Výjezdní setkání editorů PaGIS, správců MIS a příznivců IISPP

Kuks, 22. – 24. 5. 2017

Ing. arch. Alena Krusová, Csc., NPÚ, generální ředitelství

PROČ REVIZE?

- prohlašování v různých obdobích, v několika vlnách (1963 –2003)
- různá dokumentární kvalita (mapy, podmínky ochrany)
  - různá dostupnost a čitelnost podkladů
  - správnost vyhodnocení rozsahu chráněného území
  - urbanistické počiny 19. a 20. století často opomíjeny
  - památková ochrana se nekryla ve všech případech s památkovou hodnotou
    - vymezení (rozsahu) bylo účelové (socialistické velkostavby – na obvodu či přímo v centrech) → rezignace PP na odborně správné půdorysné a prostorové vymezení

PAMÁTKOVÉ REZERVACE - DO R. 2001

- převážně původní historická města vymezená středověkými hradbami
- okolí mnohdy podlešlo postupně přeměně původní zástavby
  - 19. stol. průmyslová revoluce; rozvoj měst na počátku 20. stol., socialistická výstavba
  - nesourodost zástavby centra s nejbližším okolím a znehodnocené přírodní okolí → prohlášení na malém rozsahu ve vztahu k ploše celého města

Pozn.: První metodické zásady → ochrana středověkého jádra města, bez provázanosti na pozdější širší souvislosti a vznikající stavební soubory

PAMÁTKOVÉ ZÓNY – DO R. 2001

- sídla menšího rozsahu
- okolí má dochovanou sestupnou vazbu co se týče kompaktnosti zástavby
- pozvolný přechod sídla do krajiny
- kompoziční stavby (zpravidla dochované, neporušené)
  - větší sourodost zástavby centra s nejbližším okolím
  - relativně větší než PR ve vztahu k ploše celého města
  - jiný přístup hodnocení než u MRP
  - zahrnují zpravidla celé území stabilního katastru

DŮVODY ZMĚN HODNOCENÍ SÍDEL (REVIZE)

- zahrnutí významných okrajových částí sídel, existujících již na mapách stabilního katastru
- zahrnutí kvalitních počinů urbanistické a architektonické tvorby novějších časových období
- zahrnutí přírodních prvků a prostorů, jako městotvorných prvků
- zohlednění dějinných procesů a dějových skutečností
- zohlednění archeologických situací

KLASIFIKACE PROSTORŮ PRO POTŘEBY HODNOCENÍ SÍDEL (pro interní potřeby NPÚ):

Část A – určující charakter (vyjádřená modrou barvou)

- nejhodnotnější území sídla, území zcela zásadní z hlediska vývoje
- většinou historické jádro města a k němu se sbíhající historické cesty
- vodoteče, terénní svahy (reliéf) z hlediska formování sídla
- většinou původní „lokační“ vymezení města v hradbách
- zahrnuje zpravidla náměstí a na něj navazující uliční bloky
- hodnotné „mladší“ části sídla

Část B – dotvářející charakter (vyjádřená zelenou barvou)

- hodnotné území sídla, navazující většinou na historické jádro sídla
- části navazující na území určující a s ním tvořící celek
- hodnotné i novodobé části sídla, např. . sorela, vilové čtvrtě, dělnické kolonie.....

Část C – doplňující charakter (vyjádřená žlutou barvou)

- „poškozené“ části sídel, vyžadující urbanistické zhodnocení

→ průběžně cca od roku 2001 (poslední hromadná – 2004)

„Odborná revize hranic MPR a MPZ, změny rozsahu chráněného území“ - hlavní řešitel: Ing. arch. Vladimíra Rákosníková

- zahrnovala celkem 44 městských sídel – 8 okresů
- významné součásti, tvořící památkovou hodnotu sídla
- jsou uznána území s výraznou morfologií terénu přírodní městotvorné prvky vodních ploch
- vazby na předlokační celky, společně ovlivňující funkční prostory
- historické funkce ověřitelné archeologickými výzkumy
- dějinné procesy, které zanechaly svou stopu v obraze sídla
- vývojově nové okrsky kvalitní zástavby

- do území MPR a MPZ se včlenila území, která neobsahují KP či stavební prvky vůbec
- stejná hodnota, jaká dosud byla přiznána pouze městským a zámeckým parkům, se tak přiznává i prvkům zcela přírodního charakteru, dějinným událostem, vývojovému procesu města, estetickému účinu a dalším

Revize hranice vybraných PZ a PR – v rámci plnění mimořádných a hlavních úkolů stanovených MK ČR:

HÚ č. 14/2009 – Český Brod, [Český Těšín](#), Frenštát pod Radhoštěm, Hradec Králové, Jáchymov, [Kaplice](#), Lomnice nad Popelkou, Ostrov, Poděbrady, Skřivan, Sušice, Trutnov, Turnov, Velká Ohrada, Vinice, Vizovice, [Zbraslav](#)

PÚ č. 7/2011 - Debrník, Františkovy Lázně, Karlovy Vary, Libivá, Lysá nad Labem, Mariánské Lázně, Mnichovo Hradiště, Osovsko-Vižina, [Pavlovice](#), [Příslop](#), Řepy, Toužim, Třeština, Uhřetice, Zilpich

PÚ č. 12/2012 – Luhačovice, Karlovy Vary, Mariánské Lázně, [Kačerov](#), Opava – Kyselovský kopec, Opava – Předměstí

HÚ č. 3/2013 – Brno, Fulnek, Horní Slavkov, [Komorní Lhotka](#), Královo pole, Ledec nad Sázavou, Praha (Kajetánka, Petyňka, Šlaferka, Malovanka), Sovenice, Srní – Malý Hrzín, Studená

PÚ č. 6/2015

Děkuji za pozornost